СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 292. Джерзи Ситі, Н. Дж., второк, 16. грудня 1930. VOL. XXXVIII. No. 292. Jersey City, N. J., Tuesday, December 16, 1930. THREE CENTS.

ПРОГУЛЬКОВИЙ КОРАБЕЛЬ ЗАТОНУВ НАСЛІДКОМ ЕКСПЛЬОЗІЇ

МАЯМІ (Флорида). — 121 прогульковців прогулькового корабля „Юріка II" пережили страшні хвилі, коли експльодувала ґазоліна й корабель почав потопати.

Настала страшна паніка. Люде почали поливати горіючу ґазоліну водою і в той спосіб огонь ще більше поширювався. Одні скакали у воду, а інші не знали, що робити, бо боялися вогню на покладі, а акул у воді. В часі тої паніки грала музика найпопулярніші пісні, щоби привести людей до рівноваги, але й це не помагало.

Катастрофа скоїлася недалеко від берега. Недалеко потопаючого корабля плили по морю приватні яхти, котрі, як тільки побачили полумінь, поспішили з поміччю. Люде перебули у воді 45 мінут, заки наспіла поміч. Виратувано всіх крім пятьох.

ОБЖАЛОВУЮТЬ 40 ДЕТЕКТИВІВ-ХАБАРНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Чим далі, тим більше знаходять хабарників між полісменами, суддями, урядовцями і детективами. Тепер провірено 200 судових справ. Виявилося, що з тими справами звязані 40 детективів, котрі увязнювали ріжних людей за провини, а потім „фіксували" справи з адвокатами, урядовцями і суддями, побираючи за це належитости від $200 до $3,000.

Всі ті детективи відповідатимуть тепер перед судом.

ШУКАЮТЬ СПОСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ.

НЮ ЙОРК.—„Ди Індостріел Рілейшенс Кавнселорс, Інк.", у якій працюють такі люди як Овен Д. Йонг, подає, що в Америці є аж 72 ріжні системи забезпечування робітників у справі безробіття. Все те забезпечування є добровільне, а ведуть його робітничі юнії, або юнії спільно з фабрикантами, або компанії на власну руку.

Наскільки це забезпечення не є вистарчаюче, видно найкраще по тім, що з нього користали в 1928 р. всього 107,000 робітників на 23,000,000 людей, котрі живуть з заробітної платні. В тімсамім році виплачено титулом забезпечення проти безробіття допомоги на суму $1,500,000. Все це є цілком невистарчаючим і треба шукати зовсім інших способів забезпечення проти безробіття.

БАРНЕС ПРО ЗРІВНОВАЖЕННЯ ПРОДУКЦІЇ І КОНСУМЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Джулюс Г. Барнес, голова „Нешенел Бизнес Сорвей Конференс", подає, що в бизнесі є зворот до кращого, бо многі промисловости вже збалянсували продукцію і консумцію.

АЙНШТАЙН ПРОПАГУЄ ПАЦИФІЗМ.

НЮ ЙОРК.—Професор Альберт Айнштайн мав виклад на тему „Війна і мир". Викладав перед „Ню Гістори Сосаєті" в готелю Ріц Карлтон.

Айнштайн заявив, що коли би тільки 2% людей, котрі мають відбувати військову службу, або йти на війну, відмовилися від того обовязку, то нема на світі стільки тюрем, які могли би їх примістити. Айнштайн пропонував заснувати фонд, з якого гроші йшли би на пропаґанду проти війни, а який складали би прихильники пацифізму з ріжних країв і народів.

Айнштайн підніс далі те, що пацифісти мусять перейти від слів до діл. В часі війни мусять відмовитися від военної служби. Тесаме повинні робити і в часі мира в тих державах, де є заведена обовязкова військова служба.

ДІТИ НЕ ВІДЧУЮТЬ ЗЛИХ ЧАСІВ.

ВАШИНҐТОН. — Один промисл не відчуває важких часів і не журиться тим, що буде. Є це фабриканти і торговці діточими забавками. З нагоди наближаючогося Різдва виставлено на продаж забавок на суму яких 88,000,000 долярів. І кажуть, що люде відмовлять собі ріжних приємностей, але діти не відчують економічної депресії, бо їм купуватимуть забавки як і давніше.

БІДА З ПОКУПЦЯМИ, А НЕ ПРОДУЦЕНТАМИ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Нешенел Есосієйшен оф Менюфектюрерс" подає, що промисл оперує на 86.8% нормальних часів. Але публика купує зате далеко менше в порівнанню з нормальними часами.

БЕЗРОБІТТЯ ЗРОСТАЄ.

ВАШИНҐТОН. — В порівнанню з жовтнем безробіття збільшилось у листопаді на 2½ процентів. Так подає „Бюро оф Лейбор Статістікс".

ПРАЦЮЄ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ДІТЕЙ.

ВАШИНҐТОН. — Мисс Ґрейс Ебот, голова „Чілдренс Бюро", подає, що за останні три роки до економічної депресії притягано щораз більше дітей до праці. В 1929 р. видано дітям у віці між 14 і 18 роком 220,087 посвідок, управнюючих до праці. З того було 137,786 дітей у віці між 14 і 15 роком.

POLISH ATROCITIES IN GALICIA TO BE SIFTED BY THE LEAGUE

UKRAINIANS ALL OVER WORLD PROTEST TO LEAGUE COUNCIL VATICAN ALSO PROBES CHARGES.

Albin E. Johnson wires to the New York World:

GENEVA, Dec. 13. — The German Government's second official appeal to the League of Nations in behalf of the German minority in Upper Silesia was received yesterday and its text will be published simultaneously in Geneva and Berlin on Sunday.

The protest contains about a dozen additional specific charges of Polish brutality during the recent elections and is largely a recapitulation of previous complaints in which Dr. Julius Curtius, Minister of Economic Affairs of Germany, asks that the matter be placed on the agenda for the January Council.

While the violation by Warsaw of the minorities treaties form a juridical basis for an appeal to the Council, league officials declare that the problems are assuming far more important aspects than mere disenfranchisement of non-Polish residents of annexed territories.

From private sources the League has been informed that the Vatican has started an independent inquiry into the Ukrainian situation where almost unmentionable atrocities are ascribed to the Polish military occupation. Hardly a day passes but what the League minority section receives appeals from Ukrainian organizations from all parts of the world as well as from within Poland.

An American doctor, who interrupted his tour of Poland voluntarily to succor Ukrainians suffering from maltreatment by Polish troops, after being expelled, came personally to Geneva and recounted his experiences to League officials. His testimony deeply impressed minority section officials.

Another serious element entering into the Ukrainian situation is the attitude of Russia, Foreign Commissar Litvinoff having revealed while in Geneva, that Moscow was watching developments both in Ukraine and in Bessarabia. Conditions among the Ukrainians especially arouse sympathy among League official circles because these people have no defenders, as have the German Poles.

While the German-Polish controversy alone is causing apprehension and all the documents have been circulated to governments represented upon the Council, its repercussion among other minorities — especially the Hungarians in Czecho-Slovakia, Roumanian and Austro-Germans in the Italian Tyrol — is greatl feared.

It is generally believed that the first real showdown on the issues, which have simmered since the sensational Council session at Lugano in December, 1928, will result.

(The World, Sunday, December 14, 1930).

EASTERN GALICIA TO BE DISCUSSED BY THE LEAGUE COUNCIL.

MODE OF PROCEDURE DESCRIBED BY THE MANCHESTER GUARDIAN.

East Galicia and the League.

The next session of the League Council at Geneva, which will consider the position of the minorities, will be exceptionally interesting. It is certain that appeals will be made to the League of Nations with regard to both Upper Silesia and Eastern Galicia. As you have already stated, the German Government is making a formal protest to the League against the Polish excesses in Upper Silesia.

I understand that an extraordinary session of the Council is not demanded to deal with the question, but that the Germans will wait until January. It is certain that the Ukrainian minority in Poland will send a petition to the League. In the normal course such a complaint would be submitted to the Polish Government for their observations, and then the petition, with the observations, circulated to the members of the League. In specially urgent cases this procedure can bee speeded up, and it is probable that this is what will happen in this case.

(The Manchester Guardian, Friday, November 28, 1930):

КІНЕЦЬ ОКУПАЦІЇ НІМЕЦЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ.

Останній віддія антантських військ вийшов з німецької території. Це були 250 французьких жовнірів, які ще дотепер лишалися в сарському вугляному районі. З відходом їх звідти не лишилося жадного антантського жовніра на німецькій території.

ЩЕ ПЯТНАЦЯТЬ МІЛІОНІВ КОНТРРЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

Рада народніх комісарів видала нову виборчу інструкцію про вибори до рад, що мають відбутися в грудні. Інструкція позбавила виборчих прав усіх селян, які в означений час не віддали радянській владі збіжжа, за що їх усіх зачислено до „кулаків", без огляду на маєтковий стан. Через ту інструкцію в С. Р. С. Р. майже 15 міліонів горожан позбавлено горожанських прав.

У ЛЬВОВІ КРАДУТЬ НАВІТЬ У КОСТЕЛАХ.

На днях невислідженi злодії зайшли до костела св. Мартина й замісць молитись украли там два батистові вельони, обруси та мосяжну тарілку і багато свічок. Пробували вкрасти гроші, але грошей не було. За „побожними" злодіями шукає поліція.

СТРАТИ ПОЛЬСЬКОГО ЛЕТУНСТВА.

За дванацять літ існування Польщі летунською смертю згинуло 290 військових летунів, старшин і підстаршин. Така статистика була подана в оголошенню про поминальне богослуження за погибших летунів.

ЗАКОХАНИЙ ВОЯК.

Вояк чеського полку в Празі Іван Найзер любив Анічку з Вишеграду, а вона його покинула. Зажурений вояк скочив з розпуки під поїзд коло Лібоку. Колеса відірвали йому ногу і він лежить у лічниці, а Анічка відвідує його і каже, що як вояк виздоровіє, то вона вийде за нього заміж, хоч він каліка.

ЗГОРІВ ЖИВЦЕМ.

В Івана Шашкова у Звинячі (пов. Чортків) вибухнула наслідком необережности пожежа. Вогонь перенісся на будинки сусідніх господарів і в огні стануло небавком багато будинків. Підчас пожежі Степан Штогрин хотів випровадити з горіючої стайні худобу і при цьому згорів живцем. Богато людей попарилося при ратуванні худоби. Пошкодовані просили чортківське староство, щоби помогло їм.

З БАҐНА РОСІЙСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ.

Російський еміґрант А. Воловик, опинившися в нужді, вбив у Празі золотника Гаверду і ограбив його склеп. Злочин виявився, Воловик станув перед суд і дня 16. листопада його засуджено в Празі на 6 літ вязниці.

АНАЛЬФАБЕТИЗМ У КИТАЮ.

Китай має 500 міліонів населення, з чого 413 міліонів не вміє писати ані читати. Теперішній уряд Китаю ухвалив великі суми на розвиток шкільництва в тім краю темряви й анальфабетизму.

ЗА ПІДПАЛ 5 ЛІТ ТЮРМИ.

Суд присяглих у Львові засудив Михайла Леуша з Кракова за підпал своїх братів на пять літ тюрми.

УГОРЩИНА ХОЧЕ МАТИ БІЛЬШУ АРМІЮ.

Угорський военний міністер виступив у парляменті з заявою, що Угорщина має домагатися права тримати більшу армію, ніж та, яку дозволено їй мировими договорами. Міністер каже, що Европа стоїть перед великими новими подіями, а тому Угорщина мусить мати відповідну армію для своєї охорони.

ЛІҐА НАЦІЙ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНЦІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

УКРАЇНЦІ ВИКЛИКАЮТЬ СИМПАТІЮ ВСЬОГО СВІТУ Й У КОЛАХ ЛІҐИ НАЦІЙ. ВАТИКАН БУДЕ ТАКОЖ ПЕРЕВОДИТИ СЛІДСТВО.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Німецький уряд вніс до Ліґи Націй друге оскарження проти Польщі в справі переслідування Німців у Горішньому Шлеську. В протесті наводять численні факти польського терору супроти Німців. Отже порушення Польщею зобовязань супроти національних меншин викликало тепер велику увагу в колах Ліґи Націй.

З приватних джерел Ліґа поінформована, що Ватикан розпочав переводити окреме слідство в справі польських переслідувань Українців. Не проходить і один день, щоб Ліґа Націй не одержала протесту від українських орґанізацій всього світу і з Польщі.

Одного американського лікаря, який добровільно перервав свою подорож по Польщі, щоби дати медичну поміч Українцям, котрі потерпіли від екзекуцій польських військ, видалено з Польщі. Він приїхав до Женеви й переповів свої враження в колах Ліґи Націй. Його факти й оповідання зробили дуже велике враження на членів секції по справах національних меншостей.

Особливу увагу й симпатії в Лізі Націй до Українців викликає те, що Українці не мають свого офіційного заступника, так як Німці. Також звертає на себе увагу те, що радянський комісар справ закордонних, Літвінов, заявив у Женеві, що Росія уважно придивляється до становища меншин на Україні та в Бесарабщині.

АНҐЛІЙСЬКІ ҐАЗЕТИ ЗАПОВІДАЮТЬ ПОРУШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ НА ЛІЗІ НАРОДІВ.

„Манчестер Ґардієн" з 28. листопада пише, що рада Ліґи Народів у Женеві буде порушувати на своїм засіданню в січні 1931 року справу національних меншостей у Польщі.

Ґазета каже, що засідання буде певно дуже цікаве. Вона каже, що процес буде виглядати формально так: жалоба Українців буде предложена представникам Польщі для відповіди. Відтак ця жалоба і відповідь Поляків будуть предложені всім членам Ліґи.

РОЗСТРІЛЯНО ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАННЯ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД (Еспанія). — Повстання в фортеці Хака вгамовано урядовими військами. Після короткого й кривавого бою повстанці зложили зброю й здалися на ласку урядових військ. Вся фортеця тепер знаходиться в руках королівської влади. Лиш окремі відділи повстанців переховуються в горах.

Спеціяльний полевий суд присудив на кару смерти двох провідників повстання, а кількох засудив до вязниці на ціле життя. Засуджені капітан Ґалан та Ґарнандез спокійно пішли на розстріл. Кожен з них відмовився від перевязування очей і кождий сам командував жовнірам на розстріл себе. Екзекуція була переведена скоро й без жадної помпи, як звичайно в таких випадках робиться.

Тепер уряд занепокоєний можливістю загального страйку в Еспанії й приймає заходи, щоб до такого страйку не допустити. В столиці поширилася чутка, що уряд уже не довіряє своїм військам і для охорони думає спровадити з Морока чужинецький леґіон. Навіть думають перевезти з Морока до Еспанії кілька полків, зложених з Мароканців.

НЕМА ЗГОДИ МІЖ ІНДУСАМИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Конференція Анґлії з представниками Індії стрінула нові перешкоди. Не зважаючи на всі старання Мек Донелда, йому не пощастило довести до порозуміння між Індусами магомеданами та Індусами інших релігій. Тому Індуси не можуть поставити спільних домагань до Анґлії, що внеможливлює працю конференції.

Найбільше розходження між ріжними індуськими ґрупами наступило в справі забезпечення прав ріжних національних меншин в Індії. Остання конференція ріжних ґруп Індусів, на якій Мек Донелд старався примирити всі ґрупи, розбилася й навіть не призначено нової конференції в цій справі. При таких обставинах дальші переговори Індусів з Анґлією зовсім неможливі й недоцільні.

ЗАВЗЯТА ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА В ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — Навколо нового правительства на чолі зі Стеґом завязалася така політична боротьба, якої Франція не памятає від 1899 року. Всі політичні партії й ґрупи та ґазети взялися до боротьби. Одної боронять радикальний кабінет Стеґа, а другі ще з більшим завзяттям нападають на нього. Лідер правої ґрупи в сенаті, Тардє, заявив, що він постарається зараз при першім виступі нового уряду в сенаті повалити його.

Тому годі вважати, що правительство Стеґа буде довготревалим.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРЕЗИДЕНТ І КОНҐРЕС

Коли Гувера вибрано президентом держави, то цей вибір стрінувся з загальною симпатією, бо всі добачували в нім доброго адміністратора й орґанізатора.

Але склалося так, що на часи адміністрації Гувера спали важкі тягарі. Злученим Державам довелося переживати велику економічну крізу. Застій у промислі й торговлі та безробіття дійшли до небувалих розмірів. Кождий бачить, що з крізи може легко попасти край у катастрофу. І кождий признає, що тут треба великої ратункової акції, яка оживила би промисл і дала роботу міліонам безробітних.

Саме така акція повинна би відповідати особі Гувера. Бож саме з його особою звязаний ратунок голодуючої повоєнної Европи. І саме його здібности, які він виказав підчас орґанізовання цеї допомоги, заважили на тім, що він вийшов президентом.

Та коли за адміністрації Гувера прийшли важкі економічні часи, а з боку уряду не видно було залізної руки, почалися голоси критики, що, мовляв, Гувер, як став президентом, перестав бути дійсним провідником, тим колишнім адміністратором, повним ріжних плянів і ріжної ініціятиви.

Вислідом цеї критики було те, що при послідних виборах републиканці втратили богато мандатів, які їм забрали демократи. Нарід почав зневірюватися в успішність републиканської адміністрації, а републиканці побачили, що коли так далі піде, то при слідуючих президіяльних виборах їх вигляди на побіду будуть дуже слабі.

Це все мабуть приневолило президента Гувера до того острішого тону, якого він ужив, коли напятнував опозицію проти предложеного ним пляну допомоги безробіттю, фармерам і потерпівшим від посухи. Він викликав неґодовання, коли назвав тих, що по демаґоґічному роздають біліони долярів, яких в касі нема, і які спекулюють на людській нужді, щоби показати себе великими оборонцями терплячих. Але разом з тим президент виказав велику дозу відваги, коли як дійсний провідник сказав конґресови ввічи болючу, але дійсну правду. Бо коли приглянутися тим усім дебатам у сенаті чи палаті послів, то навіть тепер видно, що вони є злишні.

Край находиться у такім важкім положенню, що нема часу на ріжні амбіції та ораторські пописи сенаторів чи конґресменів. Тому треба думати про негайну допомогу і зараду економічній крізі, ніж вести балачки на теми, що президент хоче бути Наполеоном, що на нього держава видала гроші, заки став президентом, коли виїхав до Полудневої Америки, або що він є „розтрубленим великим інжиніром" і т. п.

Це є полеміка малих людей у великий час.

О. Сновида.

ПОЧАТОК КІНЦЯ?

Непроникливою завісою схована від нас Росія. Але й звідтам нераз передираються вістки, які кидають яскраве світло на закулісові стосунки в Кремлю.

„В Москві панує спокій" — доносять газети, а чутки про арешт Блюхера і замордовання Сталіна — неправдиві. Нехай. Але правдиві — про зникнення Блюхера, про усунення Сирцова і Рикова, про арешт командантів чотирох корпусів і інше. Нарешті — тут вже ми не потребуємо „чуток" — **з преси таки совітської** знаємо, що „щось попсулось в державі Дунській", і то **якраз в найдражливішім місці — бо в армії червоній!**

Поки червоний Кремль відтинав голови „дворянам" і великим князям, — все ішло „як по маслі". Поки він нищив буржуазію — все було „добре". Коли взявся за „соціялістів-революціонерів" і „меншевиків" (соціял. групи, ще перед війною опозиційні большевизмові) — також якось то ішло. Але все зачалося нагло псутися — коли большевики забралися соціялізувати селянство. І то не через саме селянство, а через оту армію, яка в переважаючім степені — **власне складається з отих селян.** А ті селяне пишуть листи в касарні про ті страхіття, що роблять червоні загони і карні експедиції в рідних кутках, про зрабовані ґрунта селянські, про розстріляних батьків, матерей, знасилуваних сестер. **І від тоді зачалася глуха ферментація в армії червоній:** спорадичні випадки відмови послуху при екзекуціях, спорадичні бунти.

Але й з тим большевики якось давали собі раду, аж поки опозиція не перекинулася **до старшинського корпусу.** От тоді стало дуже кепсько. Один з „невозвращенців" (совітських дипльоматів, що, завізвані до Москви з заграниці, відмовили послуху), **Бажанов** — друкує в париськім **„Матен"** спомини про свою співпрацю зі Сталіном і м. і. оповідає, як той „усуває" невигідних собі людей, по східному, без шуму і гуку. Якраз так „усунув" він перед кількома літами першого небезпечного чоловіка в армії — славнозвісного **Фрунзе,** „героя Варшави", кандидата на російського Бонапарта. Отже довідався Сталін, що Фрунзе поволі міняє офіцерський склад своїх корпусів, переводить приятелів Сталіна, заміняє їх иншими, і — що найважніше, старається зібрати певні частини, які складалисяб виключно з **селян**-рядовиків. Тоді Сталіновські лікарі нагло знайшли у Фрунзе небезпечну хоробу, і хоч той не хотів, казали йому піддатися операції, по якій Фрунзе вмер... Ховали його з величезною помпою, сам Сталін ішов за труною, але справу зроблено: як той пират Стівенсона, Сталін думав, що „мертві не кусають"... М. і. сю „операцію" над Фрунзе описав в своїм оповіданню Пільняк („Смерть командарма"), але цензура і ҐПУ так напосілися на нього, що він мусів прилюдно „спростовувати", що під тим командармом він зовсім не думав про Фрунзе, що викликало в Москві ще більшу сензацію.

По Фрунзе — прийшов орґанізатор червоної армії — Троцький, якому ласкаво позволили замісць на тамтой світ, поїхати за границю. Потім наступили непорозуміння з Ворошиловим (знов таки з приводу тої селянської політики), нарешті з Блюхером. Щось попсувалося в державі совітській, а особливо в її армії. **І се найгрізніший обяв** серед усіх небезпечних для совітського панування обявів останніх літ. Бо з усіми — могли собі дати раду узброєне ҐПУ. Але як дати собі раду з узброєною армією, коли та схоче виступити? Большевики добре памятають, що якраз волинський ґвардійський полк припечатав долю царату в 1917 р. Вони добре памятають, що з усіх виступів проти них — за всі 13 літ, найгрізнішим був виступ кронштадських матросів в 1921 р., по якім Ленін мусів круто повернути стерно своєї політики і запровадити „НЕП" (нову екон. політику). Ось чому нервується Сталін, ось чому непевно в Москві, ось чому нервується европейська громадська думка, яка — зрештою — дуже скептично приймає відомости про замахи і перевороти в Москві...

База, підстава, на якій спирається цілий режім большевицький звужується: спершу спирався на робітництві і селі (проти поміщиків), потім на робітництві і революційних партіях, потім лише на комуністах, потім лише на „правовірних" комуністах (бо богато впало в „ересь" праву чи ліву), нарешті лише на армії і ҐПУ. Тепер зачинає хитатися армія. Лишається — ҐПУ, себто поліція і жандармерія. Як в останні дні царя. **Чи се на довго вистане?** Тим більше, що пятилітка — невдалася, червонець паде, проти „демпінґу" — зачинається поважна акція, нужда і опозиція росте.

Що буде далі? Тривожні дні наступають для червоних володарів Москви, і — України!

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ІНФОРМАЦІЇ.

Всім Українцям під Польщею відомо, чому цього року 1. XI. не було жадних урочистих богослужень. Натомісць „Пролєтарська Правда" пише під заголовком „Шептицький і далі прислужується", що: „Митрополит Шептицький наказав духовенству та вірним не влаштовувати 1. XI. жадних демонстрацій памяти Українців, що полягли в боротьбі з польським військом". „Червона Ґазета" пише: „В той самий час українська буржуазія з УНДО-ня плазує коло польського чобота, шукаючи мирного порозуміння. За кошт ганебного продажу інтересів працюючого українського народу УНДО намагається разом з польським фашизмом втихомирити маси селянства". Рівночасно ті самі большевицькі ґазети мають відвагу поміщувати поруч з такими статтями вісти про арештування голови УНДО-ня д-ра Левицького, редактора „Діла" В. Мудрого та инших „фашистів", які „лижуть руку польським фашистам".

В „Червоній Ґазеті" читаємо також, що „Митрополит Шептицький закликає людність цілувати польські ноги", а під тим заголовком зміст пастирського листа.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

ATROCITIES IN UKRAINE

Evidence of American.

HUNDREDS OF VILLAGES RAIDED.

(From our London Staff).

Fleet Street, Friday.

Further remarkable evidence of the persecution of the Ukrainian population in Eastern Galicia was given yesterday by Mr. Jacob Makohin, an Amirican citizen of Boston (Mass.), in an interview with a "Manchester Guardian" representative. Mr. Makohin spent several weeks in Lemberg and the neighbourhood in September and October until, on October 24, he was asked to leave the country by the Polish authorities, in company with his friend, whose letter signed "A Recent Visitor" you published yesterday.

While in Lemberg Mr. Makohin heard accounts of what was happening in the surrounding villages from a Ukrainian doctor, who told him, incidentally, that as Polish doctors were refusing to attend the injured, Ukrainian medical students were going out at great risk to attend to the peasants' injuries. Mr. Makohin says that he did not at first believe that these stories of atrocities were true, but after an English doctor of his acquaintance had been imprisoned while making investigations he became interested and found out for himself.

"My inquiries," he said, "proved that the statements made by the correspondent of the 'Manchester Guardian' are not only not exaggerated, but do not tell half the thruth." He has in his possession the written and signed statement of a large number of the sufferers, and he says that he is prepared to produce evidence in support of every one of the allegaitons that he makes.

Beaten and Imprisoned.

I can prove, he said, that large numbers of people, men, women, and children have been beaten, and that large numbers have been put in prison. I can prove that men have been shot down by Polish commissioned officers and that women have been violated. It can prove that there has been a systematic attempt to destroy the economic, cultural, and religious Ukrainian centres. The value of the destroyed property belonging to the Ukrainians runs into millions of zlotys. The Ukrainian press has been ruthlessly suppressed. Up to October 24 several hundred villages had been raided by two regiments of cavalry, one regiment of field artillery, one regiment of cavalry sharpshooters, and by thousands of police imported from Poland. About 1,000 police from the police school of Mosty Wielkie were brought in to take part in these punitive expeditions.

The method of these raids was usually as follows. A squadron of 140 or 150 cavalry descends upon a village, usually early in the morning. The entrances and exits are occupied by the local police. Then the cavalry with drawn swords rush through the place. A list of the Ukrainian population has been prepared beforehand, and they are herded up together. The men are stripped naked and given from thirty to two or three hundred lashes. When this is done they compel them to shout "Long live Poland!" or "To hell with Ukrainia!" and if they refuse they are beaten again. Search is made for weapons and anti-Government literature. The soldiers go into the farms and split open the bags of grain and so on, and after making a heap of everything set fire to it with kerosene. Agricultural machinery has been broken, and bayonets poked into roofs so that they look like sieves. When it is over the people are lined up, and the representatives of the village are told to sign a paper sying that the expedition has been humanely conducted and that all property taken away has been paid for. They are asked to state that they are not Ukrainians, and that they will vote for Pilsudski. In some villages the people were compelled to dress up in their Sunday best and accompany the cavalry outside, and to thank them for the expedition. Photographs were taken of this scene to convince the outside world that the Ukrainians are not being persecuted.

No Means of Redress.

Mr. Makohin, fiding that there was no medical attention for the sufferers, established a private hospital at his own expense in Lemberg. He says that round Lemberg there are at least fifty people who had been so badly beaten that they could not be moved. During the war, he says, this territory suffered terribly, and there were three years of civil war afterwards, but never during all this time did the population suffer as they do now under this so-called "pacification." The German minorities have the German Government behind them if they ill-treated, but Ukrainians have no means of obtaining redress.

Talking of the elections, he saind that in Lemberg 18,000 people were told to bring documents to a special commision to prove that they were citizens.' That commision worked one hour a day for three days. It was, of course, impossible for these people to prove their right to vote under these circumstnces. It was, in fact, a measure of disfranchisement. Large numbers of men, he said, are living in the woods in Galicia, afraid to return to their homes.

Mr. Makohin intends to publish a book containing the detailed evidence for his statements and a discussion of the Ukrainian question. He has in his possession many photographs of people who have been beaten and of the destruction wrought in farms and houses.

(**Manchester Guardian,** November 22, 1930)

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ

(Оригінальні матеріяли з краю).

(35)

Королишин ходив до старости Кочинського, щоб його поінформувати; що 1921 р. Відділ Охорони воєнних могил при Львівському воєвідстві збирав з поля впавших жовнірів і хотів забрати січових стрільців, але він, Королишин просив у відділі охорони воєнних могил при Львівському воєвідстві, щоб січових стрільців залишити тут. Зазначений відділ на це згодився з умовою, що Королишин відступить ще шматок поля на тих жовнірів, що зберуть з іншого поля, упорядкує могили й опаркане. Королишин на це згодився й відділ видав йому документ на держання тих могил. Але Королишин старости не застав, бо він кудись автом відїхав, а в той час, коли Королишин повернувся до дому, могили вже були розкопані. Він не хотів паркану розбирати, а на місці, де були стрілецькі могили, засадити квіти, але якась злочинна рука з 28 на 29. жовтня паркан знищила.

КАРНА ЕКСПЕДИЦІЯ В РОЗВОРЯНАХ.

Дня 31. жовтня в селі Розворяни коло Глинян зявилася карна поліційна експедиція в складі 20 поліцаїв і розпочала робити ревізії в слідуючих домах:

1) У Михайла Сеника, з яким страшенно брутально поводилися, знищили на ньому убрання, роздягли до гола, пороли холяви, шукали вибухового матеріялу і нелеґальної літератури; зірвали підлогу, здіймали зі стін образи й розбирали, пороли подушки. По переведенню ревізії Михайла Сеника заарештували й привезли на постерунок до Глинян, а відтіля в суботу відвезли до Золочева. Ревізія тривала від 12 до 4 год. пополудни.

2) У місцевої учительки Марійки Підгайної (Українки) перевернули цілу хату, теж шукаючи вибухових матеріялів й нелеґальної літератури.

3) У кооперативі „Боротьба з лихвою" й читальні. Обидві установи здемольовано.

4) У Пилипа Поставки, голови місцевого т-ва „Сокіл".

РЕВІЗІЇ И АРЕШТИ В МІСТІ РІВНІМ.

В м. Рівнім арештовано 23. жовтня ц. р. бувшого посла Олександра Дроздовського, Адама Остапчука, а в повіті — селян: Михайла Васюка з Басів — Кута. Дня 24. жовтня арештовано Якова Казимірського з Басів — Кути. З 24. на 25. жовтня ц. р. в м. Олександрія поліція перевела ревізію в фершала п. Боровського. Підчас ревізії поліцай ударив в лице п. Боровського зі словами: „Повєдзь, стари дурню, гдзє маш захованон бронь, бо забієн". Не знайшовши нічого, арештували його двох синів: Михайла 20 літ і Олександра 16 літ. Далі арештовано Павла Семенюка, Павла Гаврилюка, В. Сінькова. В селі Святки переведено ревізію й арештовано такі особи: Микиту Рудакова, І. Прокопчука, П. Мельничука, М. Мельничука, О. Кисилюка, В. Михалюка, Є. Михалюка, І. Кисилюка, В. Кисилюка, Н. Прокопчука. Ревізії й арешти далі продовжуються. В м. Здолбунові арештували бувшого посла Антона Нівіцького (УСРП).

ЕКСПЕДИЦІЯ В ПІДГАЄЦЬКІМ ПОВІТІ.

Дня 22. вересня ц. р. прийшов відділ поліції (ч. 8, 9, 10) в складі до 150 людей до села Завалова, підгаєцького повіту. Переведено кільканацять ревізій, а між ними у п. Панашія Володимира та студента Дідори Богдана. Обох забрано на поліцію, а відтак відправлено до суду, зпочатку до Підгаєць, а потім до Бережан. Дня 18. жовтня обидва вийшли на волю. З Завалова той же відділ поліції перейшов до села Заставча й перевів труси в таких господарів: Мороза Софрона (голови читальні „Просвіти"), Банаха Степана (начальника громади), Клюби Евгена (сина Андруха), Венгра Петра, Бушника Зосима, Шкіри Івана (субекта кооперації), Клюби Петра, Душника Теофіля, Шкіри Евгена, Мазуриківної Стефи (учительки „Діточого садку"), Моравського Івана (голови „Рідної Школи"), Пришляка Петра, Пришляка Миколи, Пришляка Евгена (сина Йосифа), Пришляка Михайла, Ломаківського Володимира, Мороза Василя, Рохмана Степана, Клюби Евгена (сина Степана), Хархана Михайла й Мороза Петра. Всі вище згадані є найбільш свідомі в селі громадяни. Від ревізії потерпіли дуже богато як матеріяльно так і морально. По ревізії в Пришляка Евгена забрано двох його синів, студента Володимира й Йосифа, до громадського уряду, а відтіля до переслуханню увільнено. Рівнож увільнено студента Дідурика Володимира.

З Заставча цей відділ поїхав до села Носова, пов. підгаєцького, де перевів більше як 20 ревізій, між іншим в: учителя Войтовича Ярослава, у п. Бзової Ольги й Мороза Володимира. Наслідки від ревізій залишилися жахливі.

Опріч вище зазначених сіл була ще карна експедиція в селі Середнє, Марково й Завадівка тогож повіту.

Ледви минув тиждень по тих трусах, як дня 30. вересня ц. р. загостила до села Заставча частина 9. полку уланів в числі 150 людий. Зпочатку відвідали кооперативу, яку так зруйнували, що по їх відвідинах перестала істнувати. Дня 1. жовтня перевели ревізії в громадян Шкіри Івана, субекта кооперативи, Дідурика Василя і Пришляка Петра та Клюби Евгена (сина Степана). Наслідки ревізії страшні. Дідурика та його сина Володимира взяли до стодоли на „переслухання", відкіля їх обох вже мусіли були занести домів.

Дня 1. жовтня загостив цей відділ до Носова, де найбільше потерпіли п. Бзова Ольга та Довжинський Павло, начальник громади, який тепер зрікся цих обовязків.

Дня 3. жовтня ц. р. знову вони повернули з Носова до Заставча, оточивши село зі всіх боків. Ловили всіх, кого стрічали, й брали на „переслухання" до стодоли, відкіля кожний виходив плачучи. Тогож самого дня заарештували Сулиму Ісидора, інструктора „Сокола" в Заставчі.

Дня 4. жовтня ц. р. той же відділ уланів перевів в селі Боків, підгаєцького повіту, кільканацять ревізій і заарештовано 8 осіб, між ними о. Каблака та студента Галіна Василя. Тут стояли на постої пару днів.

Дня 5. жовтня, в ночі, знову приїхало з Бокова біля 10 уланів до села Заставча й арештували Пришляка Петра. Всіх арештованих з Бокова та з Заставча відпровадили до бережанської вязниці, де вони сидять до цієї пори, окрім о. Каблака, що по 4 днях вийшов на волю.

(Конець буде)

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

PROTESTS OF UKRAINIAN AMERICANS AGAINST POLISH ATROCITIES AS REFLECTED BY AMERICAN NEWSPAPERS.

UKRAINIANS HERE CONDEMN POLAND.

Poland's "dictatorial government instituted against the Ukrainian population in Poland and particularly in Eastern Galicia" was condemned and described as "terroristic" by a group of more than 400 Minneapolis Ukrainians who gathered at a protest meeting Sunday at the Ukrainian Educational center.

The meeting was one of many held throughout the country over the week-end by Ukrainians who have been aroused by reports of a "Polish reign of terror" among their countrymen. A large group of Ukrainians from St. Paul also attended the meeting.

The Ukrainian problem in Poland can be solved by assuring the Ukrainians the right of national independence," a resolution adopted at the meeting pointed out. "This can be attained by the establishment of an Ukrainian national state comprising the Ukrainian territories now in Poland."

Prof. A. A. Granovsky of the University of Minnesota, and W. Swystun of Winnipeg, president of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada, were the principal speakers. O. Schavatura was chairman.

(Minneapolis Star, November 17, 1930).

—o—

UKRAINIANS IN R. I. PROTEST POLISH RULE.

"There can be no permanent peace in eastern Europe until the Ukraine, Poland and Russia are independent states and yet friendly toward each other in a way similiar to Norway, Sweden and Denmark," Peter Grodzinsky of Boston told an audience of Ukrainians in Elks' Auditorium, yesterday afternoon.

The mass meeting was preceded by a street parade as a manifestation of protest against the Polish government's administration of eastern Galicia. More than 400 school children of Providence and Woonsocket formed part of the long column, which included members of societies from this city, Woonsocket, Central Falls, Pawtucket, Fall River, Crompton, Taunton and West Warwick.

Eastern Galicia, a former province of Austria, is peopled by about 4,000,000 Ukrainians, Mr. Grodzinsky pointed out. Even under the Austrian regime it was dominated by Polish aristocracy and after the dowfall of Austria it was forcibly annexed to Poland, the speaker pointed out.

"Galician Ukrainians as a whole, have always opposed Polish domination," he added. "They are by no means friendly to the Moskow regime, but have always aspired to unite the main body of Ukrainians under Russian rule. What most of them desire at present is self-government, pending the final reorganization of eastern Europe on the basis of nationality, which sooner or later must come."

Other speakers included Dr. Michael Gallan of Philadelphia, the Rev. Fr. Jaroslaw Skrotsky of Fall River, and the Rev. Fr. Vladimir A. Kaskiw of Woonsocket. Andrew Sydor presided.

(The News-Tribune, Providence, R. I., November 17, 1930).

—o—

UKRAINIANS HERE UNITE IN PROTEST.

Condemn Polish Policy in World-wide Move — Seek Independence.

Joining in a nationwide protest against recent disturbances among Ukrainians in Poland, which they alleged has resulted in a "Polish reign of terror," 400 Minneapolis and St. Paul residents of Ukrainian descent met late yesterday at the Ukrainian educational center, Jackson and Summer streets NE., and passed resolutions condemning the Polish policy.

The day was set aside for prayer for the Ukrainian cause by citizens of that nationality throughout the United States and Canada.

The resolutions passed here not only protested the policies instituted by the Polish dictatorial government against the Ukrainian population in Poland, particularly in Eastern Galicia, but also suggested a solution "by assuring national independence with the establishment of a Ukrainian national state comprising the Ukrainian territories now in Poland."

W. Swystun of Winnipeg, president of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada, pointed out that it is not the aim to unite with the Soviet republic, as is feared by some, but to form an independent state on territories now under Polish occupation. The ultimate aim is a union with other Ukrainian territories after they have been liberated from other occupations.

(The Minneapolis Journal, November 17, 1930).

—o—

UKRAINIAN GROUPS SEND PROTEST TO SECRETARY STIMSON.

Elias Wawryshyn and William Hrybyk of Holyoke are among the signers of a letter forwarded by members of the Ukrainian societies of western Massachusetts today to Henry L. Stimson, secretary of state, protesting alleged Polish atrocities in Ukrainia. The local Ukrainian society, which recently sent a protest to Secretary Stimson, was represented at a meeting of societies from Ludlow, Amherst and South Deerfield, held at Ludlow last Sunday, when the following protest was draw up and ordered sent to Washington:

"We must call your attention to the reign of terror prevailing throughout Ukrainian Galicia, now under Polish rule. Villages have been invaded by the troops, thousands of innocent people have been jailed, many more mishanded, flogged and subjected to most brutal treatments. Ukrainian schools, libraries and educational institutions closed, co-operative societies looted, grain and foodstuffs requisitioned without payments, homes and property of peasants destroyed. Kindly read reports published in New York Herald Tribune of October 16, 1930, confirmed by hundreds of letters from the afflicted territory reaching friends and relatives in this country.

"Do not accept Polish justification of military reprisals as undertaken to counteract soviet propaganda or to suppress acts of incendiarism committed by Ukrainian conspirators.

"No accusation of bolshevism is raised by Polish authorities at home, and single acts of lawlessness cannot excuse indiscriminate persecution of innocent people and repression of cultural and economic institution. Three hundred, all American citizens of Ukrainian descent, congregated this day, and do herewith protest vigorously against the outrages which are being perpetrated against our kinsfolk, and in the name of humanity, we request you to do everything in your power to check the ruthless terrorism of Polish rulers."

In addition to the Holyoke men, the communication was signed by Rev. Michael Prodan of South Deerfield, formerly of Holyoke; John Oleynik of South Deerfield, Damian Charko and John Prystup of Ludlow, Joseph Zatyrka of Amherst and Rev. Theodore Halenda of Hartford, Ct.

(Holyoke Daily Trascript and Telegram, November 21, 1930).

—o—

UKRAINIANS HERE ASSAIL ALLEGED POLISH OUTRAGES.

Twin Cities Residents to Hold Protest Meeting Sunday and Raise Relief Funds.

To protest against further alleged Polish oturages and persecution, more than 3,000 Ukrainians of St. Paul and Minneapolis will hold a mass meeting in Minneapolis Sunday.

The meeting is to be held at 700 Jackson street, Minneapolis, at 2 P. M., under the auspices of St. Michael's Orthodox Ukrainian Church of Minneapolis and the Ukrainian Greek Catholic Church of Minneapolis.

They will try to raise funds to aid Ukrainians in East Galicia, ceded to Poland for a 25-year period following the World War. Poland is trying to wipe out the Ukrainian nationality, Polish regiments killing and beating Ukrainians to abolish them, it is alleged.

Denied Medical Aid.

One regiment of Polish light artillery, four regiments of cavalry and 1,000 Polish police have been turned loose to do this work and have raided 700 Ukrainian villages, a Ukrainian newspaper, published in New York, says.

Ukrainian churches and schools have been destroyed and 7,000 Ukrainian men, women and children have been beaten, the newspaper claims.

An attempt will be made to raise money to bring medical aid to the injured. Polish doctors will not treat them nor permit Ukrainian doctors to do so, says Mrs. Katherine Kaczmar, 855 Case street, St. Paul.

Mr. and Mrs. Kaczmar returned in September from visits to their native villages in that part of Ukrainia now dominated by Poland. The situation in the summer was bed, she said, though not as acute as reported now.

Ruled With Justice.

She explained 77 different kinds of taxes collected by the Polish authorities had practically destroyed industry about Welypkowiczy, her native village.

The roots of Ukrainian history center about the kingdom of Kiev, a civilized Empire a thousand years ago.

(The Saint Paul Pioneer Press, November 12, 1930).

COHOES UKRAINIANS PROTEST ALLEGED INHUMANE ACTS.

Watervliet, Troy Groups at Meeting Saturday Night; Church Service Held.

Resolutions of protest against alleged persecution of Ukrainians by the Polish government were adopted Saturday night at a joint meeting of Ukrainian clubs of this city, Troy and Watervliet, held in the Cohoes clubs' hall on Linden street.

Saturday was set by Ukrainians in America as a day for holding protest meetings in this country against what they discribe as inhuman treatment against 8,000,000 of their kinsmen under Polish rule. The protests adopted in this country are being sent to the governments of the United States, France and England and the League of Nations at Geneva, Switzerland. Demonstrations were also held in New York, Chicago, Pittsburgh, Philadelphia, Detroit, Cleveland and in many other cities throughout the United States Saturday.

In all Ukrainian churches in America yesterday memorial services were conducted for those who died in the war for independence against Poland 12 years ago and all others who have died in this cause since that time. Such a service was held at the church of St. Peter and Pauls, this city, yesterday morning at 11:30 o'clock. The Cohoes church has been draped in mourning and similar actions has been taken at the American-Ukrainian Citizens club quarters on Linden street.

Speakers at Saturday night's meeting here denounced the alleged acts of the Polish government against Ukrainians and all expressed the hope that the time is not far off when their kinsmen will take their place among the free and independent peoples of the earth. The principal address at the meeting was delivered by Roman Slobodian of Jersey City, executive secretary of the Ukrainian National Association. Other speakers included Daniel Zalopany and Peter Guresh of Cohoes.

At the service in the church of St. Peter and Paul yeasterday morning, the edifice was filled to capacity. Rev. John Shuchovsky, pastor of the church, was in charge of the service.

Addressing his congregation, Rev. Father Shuchovsky stressed the fact that United States was always a champion of liberty. He referred to the United States having sent a United States' warship to the Adriatic sea to receive and rescue the great Hungarian patriot, Kossuth, in 1849 and inviting him to the United States to plead the cause of the Hungarian independence from Austria; that the Civil war was fought for equal human rights for colored people in the United States; that the United States entered the great World war in the name of humanity, and that President Woodrow Wilson proclaimed the right of self-determination for all nations.

These facts are reasons for Ukrainians to appeal to the United States, the pastor said. He added "We know that we need the favorable opinion of the United States for our cause. We are trying to present our cause to the American people, following the example of Benjamin Franklin, the great American who went to Paris to plead the United States cause during the American Revolution before the people of France."

HONORABLE E. DRUMMOND

General Stecretary of the League of Nations,

Geneva, Switzerland, Europe.

Dear Sir:

We, undersigned executive officers of Ukrainian organizations of Cohoes, New York, U. S. A., acting upon resolutions passed on general meeting November 15, 1930, beg of you to enter our protest in the present session for disarmaments against inhuman persecution of Ukrainians in Galicia by the Government of Poland.

The League of Nations as voluntary supreme tribunal for peace and justice for almost all nations has sacred duty to instruct its members—one of whom is Poland—to observe covenants, assumed obligations, and principles of justice.

We call attention of the League of Nations that eight million Ukrainians, one third of Poland's population, were put outside of the law at the mercy of brutal soldatesca and police force.

Such anomaly does not contribute to the spirit of peace which the League of Nations is trying to inoculate and maintain in the world.

Eight million Ukrainians in Poland may be called national minority in Poland, but forty million Ukrainians in Europe—thirty million of them in Soviet Republic—certainly are not a minority and cannot forever be puppets in the hands of politicians and diplomats.

We earnestly demand that the League of Nations send an impartial committee somposed of its members to investigate the present status of Ukrainians under Poland's occupation and act upon the findings of such commission.

HONORABLE HENRY L. STIMSON

Secretary of State,
Washington, D. C.

Dear Sir:

American citizens and residents of Ukrainian origin, assembled in the Ukrainian Catholic Church Hall of St. Peter and Saint Paul, on the 15th day of November, 1930, at Cohoes, N. Y., call your attention to the ruthless persecution of Ukrainians by Polish Government on the Ukrainian territory of Galicia.

We appeal to you, Sir, in the name of American spirit of justice and humanity to remind the friendly Government of Poland that such wholesale acts of cruelty are not consonant with humanity's and civilization's principles of the twentieth century.

Panacea of bloody terror reigns supreme in Galicia. Ukrainian public and private schools are closed. Boy Scouts, gymnastic, and sports organizations are disbanded. Enlightenment and dramatic circles are dissolved. Cooperative, economic, agricultural, and mercantile associations suppressed and their property destroyed. Sixteen Ukrainian deputies to Polish Diet and thousands of Ukrainian citizens jailed. Civil population, including women and clergymen, are mercilessly flogged. In many instances women and girls were abused and ravished by Polish soldiery and police. Children were maltreated. Property was seized or wantonly destroyed.

Accusation of sabotage acts perpetrated by Ukrainians is only an excuse for Polish Government to exterminate and extirpate Ukrainian cultured and economic organizations with ultimate purpose to denationalize per fas et nefas eight millions of Ukrainians under Polish rule.

To penalize thousands for overacts of individuals or few and to punish summarily innocents for acts committed by the members of the secret revolutionary society is a policy, which is revolting to us Ukrainians by descent, and is incongruous too, not only with our American standards of justice byt even with most primitive notions of right.

Rev. JOHN SHUCHOVSKY,
JOHN DZIAMBA,
JOHN KOBA,
DANIEL ZALOPANY,
PETER GURESH.

(Cohoes American, Cohoes, N. Y., Tuesday Evening, Nov. 18, 1930.)

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТ-НЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЦЕНТРАЛІЯ, ПА.

Протестаційне віче.

Заходом українських національних товариств та української греко-католицької парохії відбулося в нас протестаційне віче проти польських звірств у Галичині. Віче відбулося 16. листопада в церковній галі пополудню. Не зважаючи на великий дощ і пронизливий вітер, до галі зібралося майже все щире й свідоме українське громадянство нашого міста.

Віче розпочалося короткою промовою о. Уляницького, в якій він переказав ті страшні події, що тепер відбулися на українських землях під Польщею. Потім старий ірляндський шінфейнер, що також колись боровся за свободу Ірляндії, зложив привіт українським борцям за волю. Він закликав Українців не зражуватися невдачами, а боротися уперто, поки не осягнуть поставленої мети, як то робили й роблять Ірляндці.

Громадянин В. Кедровський виголосив довший реферат про польські карні експедиції в Галичині та про причини, які до цього привели. Промовець зазначив, що варварське й звіряче поведення Поляків у Галичині свідчить про їх переляк і страту всяких надій иншими спосбами знищити український національно-державницький рух. Далі промовець схарактеризував значіння українських національних організацій в краю, а особливо значіння творення культурних та економічних і спортових організацій, які кладуть міцні підвалини майбутньої української державности.

Далі промовець підніс значіння революційної боротьби для прискорення відродження України та для більшого зактивізування українських мас. Порівнюючи ті жертви, які тягне революційна боротьба з тими жертвами, які пригноблені народи мусять складати на користь держави-гнобительки, бючись у лавах її армії за інтереси не свої, а держави-гнобительки, промовець говорив, що нема чого жахатися не лише революційної боротьби, але й тих страшних подій, які тепер відбуваються в Галичині. Страшне й тяжке положення нашого населення під ляцьким канчуком, але „біда з завзятого вогонь креше". Отак й Українці повинні викресати з себе ще більший вогонь до дальшої боротьби зі всіма окупантами українських земель.

При кінці своєї промови бесідник закликав українську іміґрацію в Америці давати Рідному Краеви моральну та матеріяльну допомогу. Це є те, що наша іміґрація в Америці може зробити й мусить зробить, коли хоче пособляти Рідному Краеви. Завданням наших протестів є звернути увагу культурного світу на те, що діється майже в центрі Европи тією державою, яка повстала з ласки держав-переможців. Разом з тим мусимо заявити перед цілим світом, що не буде спокою в Европі так довго, як довго український нарід не здобуде своєї власної держави й не буде сам розпоряджати своєю долею, а не держави бувшої Антанти, які проти волі Українців віддали Галичину Ляхам, чи хто инший.

Після того громадянин I. Чепа закликав присутних до зложення жертв, що присутні й зробили. Докладний виказ пожертв буде вміщений у ґазеті пізнійше. Ухвалено й вислано до Вашинґтону відповідну протестаційну резолюцію проти ляцьких звірств.

Місцевий.

ЗАЛЮБЛЕНИЙ ҐІМНАЗИСТ.

Син львівського купця Мервальдера, учень 7-мої ґімназійної кляси, залюбився в наймичці Анні, що служила в його батьків. Батьки, щоби перешкодити їх любови, віддали Анну на службу до знайомих. За тиждень Анна затруїлася світляним ґазом. Коли про це дізнався молодий Мервальдер, пішов до господарів Анни та спитав, чи вона не лишила йому якого листа. Довідавшися, що листа для нього нема, вистрілив собі на вулиці в груди. Прохожі покликали поліцая. Студент оправдався перед поліцаєм, що револьвер вистрілив йому припадково. Поліцай забрав Мервальдера до недалекого комісаріяту, та він помер по дорозі, бо мав пострілені легені.

УКРАВ ГРОШІ І ЗГУБИВ.

Чеські злодії, Осип Вальтер і Франц Немоданський, хотіли жити без праці і тому обкрадали каси. Від року 1923 вони обікрали 27 чеських та словацьких кас, а потім поїхали до Монте Карльо і там вкрали 800,000 чеських корон. Немоданський, утікаючи до ЧСР, загубив ті гроші і їх знайдено, а обидвох злодіїв удалося вкінці арештувати.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Григорій Дедик, член Тов. Укр. Січ, від. 170 У. Н. Союза, помер в суботу, дня 13. грудня с. р., в годині 7.30 вечером. Тіло померлого забрано до похоронного заведення п. Євусяка на 77 Моріс вул., Джерзи Сити, Н. Дж. Похорон буде в середу рано, 17. грудня, з церкви Св. Апп. Петра і Павла при Сусекс і Ґрін вулиці. Проситься всіх членів Тов. Укр. Січи взяти участь в похороні.

Теодор Наконечний, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНІЙ КРАЄВИ.

ШИКАГО, ІЛЛ.
На „Сурму".

Вислано через Обєднання $7.85 з продажі „Сурми".

Мирослава Мусійчук.

---o---

ДОНОРА, ПА.
Жертва на Рідний Край.

Бр. св. О. Миколая, від. 232 У. Н. Союза, вислало через Обєднання 10 дол. на допомогу тим, котрі потерпіли від польських поліцаїв. Це мала жертва, але щира від нашого Братства. Кличемо наших братів не піддаватись польським розбишакам, а далі боротися. Ми будемо звідси пособляти, поки не здобудемо волі нашій Україні.

За уряд:

Юрко Годзик, предс.;
Михайло Ріпка, кас.;
Іван Пандрик, секр.

---o---

НЮАРК, Н. ДЖ.
Жертва на УВО.

У суботу, дня 25. жовтня 1930 р., Комітет Кізлівсько - Дмухавецький влаштував представлення, получене з балем. Дохід призначено на допомогу УВО. На балю був присутній гром. С. Ничай, котрий розповів про події в Рідним Краю та про діяльність УВО і про польський терор. На його заклик слідуючі громадяне жертвували по $1: І. Щур, Д. Доля, А. Дідилівський, М. Мельник, К. Клет, С. Доля, М. Плеско, Н. Н., М. Каруза. Дрібнішими датками зібрано 11 долярів. — Разом $20. — З підприємства прийшло $30, то разом $50, котрі вислано через Обєднання на УВО.

Комітет К.-Д.

---o---

ДІТРОЙТ, МІШ.
На політичних вязнів.

Українсько - Американський Клюб Горожан в Норт Дітройт післав 25 долярів на українських політичних вязнів у Рідному Краю. Рівнож взиває всі українські організації в Америці, без ріжниці поглядів, помагати нашим братям видертися з рук польських варварів. Покажім, що й ми вміємо оцінити наших героїв.

Іван Андрушко, секр. Клюбу.

---o---

НЮ ЙОРК, Н. Й.
Пожертва на боевий фонд.

З Листопадового Свята, котре відбулося дня 9. листопада ц. р. в Стайвесент Гайс Скул, 345 Іст 15 вул., заходом Українських Національних Товариств в Ню Йорку, пересилаємо $445 на боевий фонд УВО.

Сума та складається: чистий дохід з концерту $387.75, а $57.25 зібрано на панахиді по полеглих героях Укр. Армії в Укр. Православній Церкві на 14 вулиці.

Комітет Листопадового Свят.:

М. Близнак, голова;
М. Яцишин, касієр;
М. Мостецький, секретар.

---o---

МІКІЗ РАКС, ПА.
Збірка на УВО.

Громадянин С. Костецький переслав через Обєднання на УВО 305 дол. і 50 центів. Це збірка місцевої Української Громади.

---o---

ШИКАГО, ІЛЛ.
Зі свята на УВО.

Злукою Українських Товариств у Шикаго переслано через Обєднання на УВО 460 долярів. Гроші ці зібрані на листопадовому святі 9. листопада 1930 р.

За Злуку Укр. Тов. у Шикаго:

Д-р Г. С. Скегар, голова;
Степан Мусійчук, секр.

---o---

ЛИНДБРУК, Н. Й.
Жертва на УВО.

Громадянин Степан Вовк переслав через Обєднання до краю пожертву в сумі пять долярів. Гроші ці жертводавець призначив на УВО.

ВОТЕРБУРІ, КОНН.

Громадянин Д. Демянович переслав через Обєднання до Рідного Краю власної пожертви 10 долярів. Гроші призначені для боротьби проти польського терору.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Громадянин Іван Матіяс переслав через Обєднання до Рідного Краю 3 долари. Два призначив на УВО, а 1 доляр на політичних вязнів.

ДЕНБУРІ, КОНН.
Жертва на потерпівших.

Гринько Сломашинський пожертвував 5 долярів на потерпівших від ляцького терору. Гроші вислано через Обєднання до Рідного Краю.

---o---

АВОКА, ПА.
Жертва на Рідний Край.

Братство св. Івана Хрестителя вислало через Обєднання пожертву на Рідний Край в сумі 118 долярів і 50 центів. Гроші призначені так: 100 долярів на допомогу жертвам польського терору, а 18 долярів і 50 центів на УВО.

Микола Колодій, секретар.

АМЕТВИЛ, Л. А., Н. Й.
Жертва на УВО.

Громадянин Дмитро Мазур зложив пожертву 5 долярів. Гроші призначені й вислані через Обєднання на боевий фонд.

БАЛТИМОР, МД.

Громадянин Йосиф Семенків зложив 10 долярів пожертви, а гром. Теодор Чорній 2 доляри на боевий фонд. Гроші вислано через Обєднання до Рідного Краю.

Теодор Чорній.

БЕРКЕРТОН, ПА.
Жертва на Рідний Край.

Священик о. С. Прокопчук зібрав 16. листопада у церкві святих Апостолів Петра й Павла 16 долярів і 50 центів. Гроші призначені на оборону Рідного Краю й вислані через Обєднання.

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.
Жертва на Рідний Край.

Священик о. Чарапанюк відправив в українській церкві панахиди по жертвах визвольної боротьби України й по тих жертвах, яких тепер скатували й забили Ляхи. Підчас панахид о. Чарапанюк виголосив відповідне зворушаюче слово й закликав до складення жертв на допомогу жертвам ляцького терору.

Перша збірка принесла 16 долярів і 50 центів. Друга збірка принесла 13 долярів. З продажі „Сурми" прийшло 9 долярів і 95 центів. Громадянин Захар Могиляк пожертвував 1 доляр. До Краю вислано через Обєднання 40 долярів і 45 центів.

П. Кучар.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ.
Збірка на УВО.

На вічу зібрано на боевий фонд 109 долярів і 67 центнів. Гроші переслано на УВО через Обєднання.

За Вічевий Комітет:

В. Білоруський, предс.;
Я. Данилюк, касієр;
С. Зайшлий, секретар.

КОГУС, Н. Й.
На боевий фонд.

Підчас забави на фармі у Федора й Василя Сташка гості зложили збірку на УВО в сумі 15 долярів і 30 центнів. Гроші вислано до краю через Обєднання.

Василь Сташко.

ЙОНГСТАВН, ОГАЙО.
На боеву акцію.

На забаві у громадян Якима і Магдалини Кончук гості не забули і за рідний край; на поклик гром. Ів. Павловського занялася збіркою Олена Бойко. Зібрано $6.50. Жертвували по $1: Яким Кончук, Іван Павловський, Олена Бойко, Настя Вакульчик, Альберт Барбер, Денис Ковлей; по 50 ц.: Свобода Мисливий.

Гроші вислано через Обєднання.

Олена Бойко.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МИННЕАПОЛІС, МИН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 1.30 пополудни, в гали Укр. Дому Просвіти, 700 Джексон Стр. Н. Е. На порядку дня вибір уряду, річне справоздання і приймання нових членів. Не явившийся член заплатить кару після статута. — Я. Гресьмів, предс.; О. Шабатура, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 1 пополудни, в Укр. Хаті, на Трейбінг. Обовязком є кождого члена явитись на цей мітінг, бо буде вибір урядників на 1931 рік і важні справи до полагодження та роздання календарів. Не явившийся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Матвій Прихітко, предс.; Николай Тришу, рек. секр.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 111, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 418 Віллямсон Еве. Проситься всіх членів прибути самим на мітінг, а не висилати за себе дітей з виладками, і на означений час. Є справи до вирішення; буде вибір уряду на 1931 рік і роздання календарів за оплатою 30 ц. Урядники здадуть справоздання з минувшого року. Обовязком є кождого прибути на мітінг. Також поговоримо про зорганізовання дітей при У. Н. Союзі. Довгуючих напоминається, щоб по можности вирівняли свої залеглости. — Никола Віщун, предс.; Дм. Віщун, кас.; І. Горняк, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, повідомляє усіх своїх членів і членкинь, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 2-ій пополудни в гали церковній при Іст 31 ул. і Чарлстон Еве. На сей мітінг кождий член має явитись, бо є дуже важні справи до полагодження. Кождий член отримає календар. Суспендовані члени, коли заплатять свої залеглости, будуть приняті наново. Довгуючі члени, коли не заплатять своїх залеглостий, будуть суспендовані. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — І. Бандиоський, предс.; Ів. Гіль, кас.; Іван Чмирид, фін. секр.

ЙОНГСТАВН, О. Тов. Зап. Січ, від. 17, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 21 грудня, в годині 1-ій пополудни. Проситься членів прийти на означений час, бо маємо богато справ до полагодження. По полагодженню справ буде вибір уряду на 1931 рік. Довгуючих членів проситься прийти і вирівнати свої належитости, бо товариство не є в силі висилати за членів вкладок до гол. офісу. Кождий член дістане календар від У. Н. Союза. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — І. Кораницький, пр.; І. Терлецький, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 20-го грудня, в годині 7-мій ввечір, в гали української православної церкви. Проситься всіх членів прибути на мітінг. — С. Цицик, пр.; М. Лопушанський, секр.; Л. Максимич, кас.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 1-ій попол., в У. Н. Домі, 1523 Гікори ул. На порядку деннім буде справоздання місцевого уряду і контр. комісії, внески для добра Братства і У. Н. Союза, а заразом і справа Сиротинця. Відтак вибір урядників на 1931 рік. Тому проситься членів прибути на сей мітінг, бо є ще і більше справ до полагодження. Довгуючим членам пригадується, щоби вирівнали свої залеглости на тім мітінгу, бо в противнім разі будуть суспендовані і не будуть мати права голосу. Не явившийся член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Мих. Дмитрищин, предс.; Мих. Кульницький, кас.; Теодор Владика, секр.

ГЕММОНД, ІНД. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 107, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 20 грудня, в годині 7-мій ввечір, 529 Мортон Еве., Брукс Гавз. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг. Котрий член не явиться, підлягає карі після статута. — Я. Мудрий, предс.; Іван Матійчук, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали Мих. Негребецького, 84 Норт Рівер ул. Буде вибір уряду на 1931 рік, тому обовязком є кождого члена бути на мітінгу. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Йосиф Мицьо, предс.; Йосиф Кривий, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня. Кождий член має явитись на сей мітінг і вирівнати свої належитости. Буде справоздання з цілого року і вибір уряду на 1931 рік. Не явившийся член буде карний. — Я. Славич, П. Сенюта, Ник. Сорока.

КЕМПБЕЛ, О. Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 21 грудня, в годині 2-ій пополудни, в Італійській Гали при 12-тій улиці. Обовязком є кождого члена і членкині явитись на збори. Урядники здадуть звіт за цілий рік, почім буде вибір уряду на 1931 рік. Довгуючих напоминається, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на збори член чи урядник підлягає карі. — Іван Ярема, предс.; Федор Кузенко, секр.; Мих. Ткачишин, кас.

КАНЗАС СИТІ, КАНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 5-тій, під ч. 38 Савт Гелдок ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих напоминається вирівнати свої довгиш бо в противнім разі поступиться з ними після статута. Не явившийся член платить кару 1 дол.; а урядник 2 дол. — Теодор Боруцький, предс.; Василь Кондук, кас.; Дмитро Кархут, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній, 526. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. Не явившийся на мітінгу член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Мих. Терлецький, предс.; Ілія Стрільбицький, кас.; Теодор Наковський, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Запорожська Січ, від. 355, повідомляє своїх членів і членкинь, що річні збори відбудуться в неділю, 21 грудня, в годині 1-ій пополудни. Уряд здасть справоздання по чім буде вибір урядників на 1931 рік. Буде роздання календарів, який кождий член повинен взяти і заплатити за него по 30 ц. Не явившийся член буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. — Ф. Солоничний, предс.; С. Юркевич, кас.; П. Заньо, секр.

ДЕСЛОДЖ, МО. Тов. ім. св. О. Николая, від. 225, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Гали коло церкви. Проситься всіх членів прибути на річний мітінг, бо є много справ до полагодження. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся на сей мітінг член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Онуфрій Копач, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Відділ 308 повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21-го грудня, в годині 1-ій пополудни, У. Н. Домі, 1020 Н. 9-та ул. Всі члени повинні сповнити свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся на сей мітінг член підпадає карі. — Дмитро Бакай, предс.; Петро Івасишин, секр.; Гр. Качмар, кас.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Василія Великого, від. 214, повідомляє всіх своїх членів, що важний мітінг відбудеться в суботу, 20-го грудня, точно в годині 6.30 ввечір, в Парковій Гали. Кождий член має явитись на мітінгу і вирівнати свої довги, бо в противнім разі буде суспендований. Кождий член отримає календар на 1931 рік. Будуть важні справи до полагодження. — Іван Дорош, предс.; Ник. Гладкий, секр.

ГВІЛІНГ, В. ВА. Бр. св. Йосифа, від. 157, повідомляє членів, що річний мітінг відбудеться 21 грудня, в годині 2-ій пополудни в галі парафіяльній. Кождий член має явитись на мітінг, бо є важні справи до полагодження і буде вибір урядників на 1931 рік. — М. М., предс.; Альберт Борсук, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в гали церковній, Філмор і Онеіда ул., зараз по Сл. Божій. На мітінгу повинні явитись усі члени. Буде вибір уряду на 1931 рік і кілька інших важних справ. — Павло Володка, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 21 грудня, в годині 1.30 пополудни, під ч. 47 Гроп Еве., в гали церковній. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Буде роздання календарів, справоздання контр. комісії і вибір уряду на 1931 рік. Не явившийся член заплатить кару після статута. — В. Сметана, предс.; І. Долінський, кас.; М. Табачук, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в гали церковній, 23 Колтун ул. Проситься всіх членів прибути на час, бо будуть важні справи до полагодження, як: вибір уряду на 1931 рік, роздання календарів за заплатою 30 ц. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. Взивається родичів, котрих діти ще не є вписані до У. Н. Союза, щоби вписали їх тепер. Не явившийся на сей мітінг член чи урядник підлягає карі, яку члени наложать. — М. Курдина, предс.; П. Курко, секр.; І. Нестерук, кас.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх членкиць, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали Укр. Нар. Дому, 214-16 Фултон ул. Проситься всіх членкинь прибути на сей мітінг, бо маємо важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і вибір уряду на 1931 рік. Напоминається довгуючих членкинь, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившася на мітінгу членкиня підпадає карі 1 дол., а урядничка 2 дол. — З. Фуртас, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Богд. Хмельницького, від. 22, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 20 грудня, точно в годині 8-ій ввечір, в гали Нар. Дому, 101 Гренд ул. Обовязком є кождого члена прибути на час і вирівнати свої залеглости, бо інакше буде суспендований. Буде вибір уряду на 1931 рік і роздання календарів. Для старших і для дітей добра нагода вписати в члени, бо будемо принимати без вступного. Не явившийся член на сі збори підлягає карі, яка не буде дарована. — Гр. Бардак, предс.; Вас. Косців, секр.; Мих. Кіт, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 6.30 ввечір. Контр. комісія здасть справоздання. Кождий член є обовязаний бути на сім мітінгу і вирівнати свої належитости. На тім мітінгу буде вибір уряду на 1931 рік. — В. Колодрубець, предс.; В. Адамчук, кас.; Н. Березовець, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Стефана Мельничука, від. 331, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 21 грудня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів явитись на мітінг, бо буде справоздання уряду і контрольної комісії. Буде вибір уряду на 1931 рік і інші справи до полагодження. Не явившийся член підлягає карі після статута. — А. Романюк, секр.

ТАРЗАН СЕРЕД МАЛП.

(16)

Тарзан замолоду навчився плести шнури, звязуючи до купи довгі трави. Вічно пробуючи, він навчився вязати гудзи та робити зашморки. Потім, знова вічно повторяючи те саме, він навчився закидати шнур на якого свого товариша й ловити його, на превелику радість других.

Для Тарзана замкнена й тиха хатина була все предметом таємного почування й приємности. Про його звязь з хатиною йому ніхто нічого не казав. Каля йому тільки натякувала загально, що його батьком була дивна біла малпа. Він не знав, що Каля не була його матірю.

Малпи оминали покинену хату. Вони добре памятали страшну громову палицю. Одного дня Тарзан найшов двері, оглядав їх кілька годин, завіси, клямку, ручку. Остаточно він попав на правдивий спосіб — двері отворилися з криком перед його здивованими очима.

Тарзан поволи й обережно ввійшов у середину. Він побачив три кістяки. Не звертав на них ближчої уваги. Другі предмети притягнули його увагу. Він отворив скринки, оглянув докладно дивні наряддя, оружа, книжки, одіння. Найшовши острий мисливський ніж, він зараз таки врізав собі ним палець. Перша читанка для дитини його сильно зацікавила. Ніч запала.

Тарзан вийшов з хати, забираючи зі собою мисливський ніж, щоби показати своїм товаришам. Нагло перед ним піднялася велика постать — велитенський гориль Больгані. Тарзан знав, що він мусить боротися та що боротьба буде на життя й смерть. Він кинувся до звірюки. Вони покотилися на землю в страшній боротьбі.